

Lidingö hembygdsföreningen 90 år

Manhattan 1931, Empire state building

Lidingö Hembygdsförening bildades 1931. Sedan flera år hade frågan om en hembygdsförening diskuterats. Intresset hade väckts bl a genom att en Lidingöbok, utgiven 1924, hade berättat om en hel del intressant kulturhistoria på ön, vilket få känt till. Föreningen bildades vid ett möte i Skärsåtra skolas högtidssal 22 april. En styrelse utsågs och till föreningens förste ordförande

valdes ingenjören Ragnar Schlyter.

På föreningens agenda den första tiden fanns bl a frågor som rörde öns natur, genom samarbete med en nyinrättad naturskyddskommitté, samt tillkomsten av ett folkbibliotek. Att ordna trevliga träffar för medlemmarna ingick också – bl a folkdansen samt midsommar- och valborgsfirande. För att sprida information om Lidingö ordnades redan första året utflykter för medlemmarna till intressanta platser, bl a Paulsro (Mästarvillan) på Bosön, där Paul U Bergström själv tog emot samt platser som Millesgården, trädgårdarna vid Björnbo, det forntida gravfältet vid Sticklinge, m fl.

Under år 1931 anmälde sig 303 lidingöbor som medlemmar - ca en tredjedel utgjordes av personer under 20 år! Den årliga medlemsavgiften var 2 kr för vuxna och 50 öre för ungdomar. Idag är medel-

åldern, antalet medlemmar och årsavgiften betydligt högre.

Hembygdsföreningen har under alla år bedrivit verksamheten utan uppehåll. Genom årsberättelser och den sk Lidingöboken som regelbundet givits ut finns god information om vad föreningen åstadkommit. Bl a flera ”räddningsaktioner” med syfte att bevara värdefulla byggnader och miljöer som t ex Elfviks gård med omgivande jordbrukslandskap, Bo gård, Nässets kvarn m fl.

Årsbarn med Hembygdsföreningen

Under år 1930 växte 365 000 ton stål och aluminium upp mitt på Manhattan. På rekordtid byggdes Empire State Building av 3 000 djärva arbetare. Det var det högsta byggnadsverk som världen någonsin hade skådat.

Hörnet av femte avenyn och 34:e gatan var fullt av nyfikna New York-bor denna majmorgon 1931. De flesta av dem hade gått förbi regelbundet under det senaste året. Med nackarna långt bakåtböjda hade de kikat upp på arbetarna som balanserade på det tunna stålskelettet långt där uppe i diset. Men denna dag var det på marken som saker och ting hände.

Flera tusen åskådare hade kommit för att vara med om den officiella invigningen av Empire State Building, USA:s främsta byggnadsverk som hade skjutit i höjden på rekordtid, mitt under den värsta ekonomiska krisen i mannaminne.

Framför den förväntansfulla publiken stod en herre i grå kostym. Även om Al Smith hade stått inför stora folkmassor tidigare under sin tid som guvernör i delstaten New York och som presidentkandidat för demokraterna, var det något särskilt med just denna dag. Tre år tidigare hade han förlorat

presidentvalet till Herbert Hoover men i dag stod politikern som segrare. Stolt blickade han upp mot Empire States 102 våningar. ”Jag kommer nu att låta mina barnbarn klippa bandet som en symbol för att denna byggnad är ett monument till framtida generationer”, deklarerade Smith. Klockan 11.29 klippte de två barnen det röda sidenbandet med en gyllene sax – och jublet bröt ut. Nästan samtidigt, 33 mil söderut i Washington D.C., lämnade USA:s president Herbert Hoover sitt kabinettsmöte och satte sig vid ett bord med en elektrisk strömbrytare. Som

avtalat tryckte han på knappen klockan 11.30, och ljusen tändes samtidigt i alla skyskrapans 6500 fönster.

Till ljudet av åskådarnas entusiastiska jubel tog Smith fram en silvernyckel och låste upp entrén. Empire State Building förklarades öppnad. Det var ingen som tvivlade på att de just hade bevittnat en historisk händelse. Nämnas kan att även att filmen ”Frankensteins monster” hade premiär 1931 men det är en helt annan historia.

Källa Wikipedia ngt förkortad.

Museibutiken

höll öppet före jul. Tre helger före jul var museets butik öppen för julhandel. Våra unga museiasistenter tjänstgjorde. Utöver den ordinarie butiksdelen användes faktarummet till en mindre julmarknad. Där fanns alla möjliga julgransprydnader, vackra tygkransar, virkade änglar och många andra ting tillverkade av vår Hantverksgrupp. Vi hade många besökare i alla åldrar. Vi sålde böcker, framför allt ”från AGA till Dalénum”, Nerman

julkort, Lidingövaser, slipsförkläden, mössor och vantar och en hel del från julbordet. Vi fick även fyra nya medlemmar. Totalt sålde vi under dessa julhelger för drygt 19 000 kr. Museiasistenterna tyckte det var roligt att så många besökte butiken och att försäljningen gick så bra.

Medlemsboken 2021

Med detta nummer av Hembygds-Nytt har vi nöjet bifoga Lidingöboken 2021: När väl-

färden kom till Lidingö. Boken, som också är årets medlemsbok, handlar om perioden 1950 – 1975, en intressant tid då stora förändringar ägde rum på Lidingö liksom i övriga landet. Flera nya stadsdelar med både flerfamiljshus och radhusområden växte upp – t ex Bodal, Larsberg, Rudboda för att bara nämna några. Vi fick en ny bro och tunnelbanan drogs fram till Ropsten. Daghem och skolor byggdes i rask takt och moderna äldreboenden ersatte det gamla

Ordföranden har ordet

Kära Medlemmar!

Flera gånger om året har jag privilegiet och utmaningen att förmedla lite tankar om vår fina förening, vad vi utträttar, planerar för, utmaningar, ambitioner och inte minst vad vi åstadkommit. För det gångna året står jag nästan tomhänt avseende det vi har lyckats med under året 2020. Ni har kunnat följa våra vedermödor på vår hemsida och det tarvas ingen förklaring till vår låga aktivitetsnivå.

Istället vänder vi blicken framåt för att se vad detta år kan ha i sitt sköte. Då kan vi se vår stora utställning ”Från AGA

till Dalénum” bli verklighet, i nuläget utan datum, men Ni får full information på hemsidan. En av föreningens huvuduppgifter är att sprida kännedom om Lidingös historia och kulturarv. Ett sätt att uppnå detta syfte står nu fullbordat genom att vi öppnat upp vår bildbank på nätet innefattande drygt 11 000 bilder från ön. Vem som så önskar har åtkomst via hemsidan till hela materialet, att bese kostnadsfritt och att mot en kostnad beställa som kopia. Jag vill varmt rekommendera denna spännande möjlighet.

Vi har många idéer om aktivite-

ter för 2021, men vi kan idag säga mycket lite om möjligheten att genomföra dem. Vi lever ett liv från en dag till nästa. Så jag ber Er alla att följa oss på hemsidan, Facebook och Instagram för få uppdaterad information. Dessvärre kommer det att råda lite stiltje i förhållande till normalår, men vi ger inte upp, Ni kommer att uppleva mycket intressant, även om vi inte kan sätta datum. Vi lider inte brist på idéer.

Tills dess ber jag Er vara försiktiga och värna om Er hälsa.

Robert Hallenborg

ålderdomshemmet. Flera fritidsanläggningar tillkom som simhall och skidbacke vid Ekholmsnäs och, inte att förglömma, en del företeelser som gav eko långt utanför ön – som t ex oset från en viss grill....

Boken har skrivits av Lena Norberg som under den aktuella tiden var Lidingö stads informationschef. På plats i Stadshuset kunde hon följa den spännande utvecklingen, som hon nu med gedigna kunskaper och en god portion humor och värme, berättar om. För nya medlemmar kan vi berätta att Lidingöboken, som kommer ut ungefär vartannat år, delas ut som medlemsförmån. Den kan

handla om vitt skilda teman – alltid med anknytning till vår ö. Tidigare årgångar av Lidingöboken (liksom denna) kan köpas i Museibutiken.

Årsmötet 2021

På grund av rådande omständigheter är Årsmötet uppskjutet på obestämd tid.

Medlemsavgift 2021

Du som ännu inte betalat medlemsavgiften för 2021 uppmanas att göra det snarast! Nytt inbetalningskort med det här medlemsbladet som påminnelse! Medlemskapet ger dig fri entré på museet, rabatt i museibutiken, nedsatt pris på entrébelagda evenemang, medlemsbok vartannat år samt årligen fem nummer av medlemsbladet. Föreningen är starkt beroende av din medlemsavgift för att kunna utföra uppdraget att tillvarata och berätta om Lidingös kulturhistoria genom utställningar och olika aktiviteter.

Medlemsavgift 250:- familj 375:- inbetalas till BG: 5802-2187

Från AGA till Dalénum

VÅRUTSTÄLLNING

Från AGA till Dalénum

Den 10 april var det tänkt att utställningen "Från AGA till Dalénum" skulle öppna på Lidingö museum.

Coronapandemin satte stopp även för detta. I skrivande stund kan vi inte lämna besked om datum men vi informerar via Hemsidan, Facebook och Instagram när datum kan fastställas.

Utställningen bygger på Ibb Jessens nyutgivna bok om AGA/Dalénum och arrangeras i samarbete med Dalémuseet i Stestorp.

Genom samarbetet med Dalémuseet har vi förmånen att visa upp ett stort antal av AGA:s produkter samt berätta företagets historia.

Med stort stöd av LHF:s fotograf Hans Janssons gedigna fotodokumentation av Dalénum, beskrivs områdets uppbyggnad från 2009 fram till idag.

Vi är stolta och glada att kunna visa utställningen som dels är en hyllning till Lidingös största arbetsgivare – AGA, dels en presentation av vårt nya bostadsområde – Dalénum.

Varning för bedrägeriförsök
Vi vill varna våra medlemmar för samtal, då den uppringande begär information om bankkonto och andra åtkomstuppgifter såsom BankID för att boka vaccination för Covid-19. Detta är rent lurendrejeri
Lämna inte ut något till någon på telefon och betala inte för en kommande vaccination.
Mer information finns att hitta på 1177.

Radio Lidingö 97,8